

Platonismus negativní

Patočka vymezuje negativní platonismus proti pozitivnímu, tj. Platónovu ‚platonismu‘, především v tom, že idea, která byla původně chápána jako předmět (eventuelně, jak se Patočkovi nyní jeví, jako ‚kvazipředmět‘ – Péče 1, 452), musí být své spojitosti s předmětností zbavena, a tedy pochopena jako nepředmět. A tak může konstatovat, že některé logické teorie pravdy se pohybují „s větší nebo menší důsledností směrem k restauraci ideové adekvace“ (dtto, s. 453), ale bez nezbytné korektury, pokud jde právě o onu „předmětnost“. Ale pozitivní platonismus je kromě toho velmi úzce spjat s předpokládaným „dvojsvětím“, a tady Patočka zůstává dlužen podat byť jen náznak řešení. Po mém soudu má šanci na úspěch, když nepředmětnost interpretujeme jako „niternost“ a když niternost (velmi ovšem odlišnou od ‚subjektivity‘) interpretujeme jako přicházející budoust (tj. vlastní budoucnost subjektu jakožto události). To však zase z důvodů systematických vyžaduje revizi chápání ‚subjektu‘ jako událostného dění, spočívajícího – tady si vypůjčuju hegelovské termíny – ve zvnějšňování vnitřního a také naopak ve zvnitřňování vnějšího.

(Písek, 030805-2.)